

Akademický rok 2021/2022

Diplomová práce – posudek vedoucího

Jméno a příjmení studenta: BcA. Jiří Ferenc

Název práce: STRAIGHT UP SERIOUS TOP SHIT

Slovní hodnocení:

Počas siedmych rokov, ktoré strávil štúdiom na FaVU, si Jiří Ferenc vypracoval rozpoznateľný autorský jazyk a nastavil jasný umelecký program zvláštne pretkaný s vlastnou každodennosťou. Odvážne a možno aj svojhlavo si overoval rôzne typy ciest: neznáme prte, oddychové voľnočasové i technicky náročnejšie turistické chodníčky, ale aj rýchlostné cesty. Bez ohľadu na to, či sa jeho experimenty stretali s nadšením alebo nepochopením, Jiří Ferenc pokračoval ďalej a nenechal sa od svojho skúmania umeleckého terénu odradiť. Napriek tomu, že sme viackrát polemizovali nad tým, či sa nakoniec od sveta umenia neodkloní a nepohlí ho „reálny život“, diplomant vytrval vo svojej ambivalentnej pozícii do konca štúdia na umeleckej škole. Dnes stojí pravdepodobne na ďalšom prahu a možno trochu viac než pri niektorých ďalších diplomantkách/diplomantoch, ktorých nastávajúcou cestou som si viac istá, som zvedavá, kam vietor zaveje tohoto poctivého študenta s miernym sklonom k lajdáctvu.

Domnievam sa, že jednou z Jiřího dilem je otázka, či tvoriť len tak pre seba bez tlaku a nárokovania si na kontextuálnu relevantnosť alebo či tvoriť legitímne príspevky pre diskurz súčasného umenia. Myslím, že u Jiřího nejde ani tak o externe vytýčenú dilemu ako o osobnú nutnosť v podobe páľčivej otázky, ktorej poctivé zodpovedanie podmieňuje jeho ďalší posun. Tejto dileme korešponduje aj autorská snaha o syntézu toho, čo sám nazýva vysokým umením a humoru, ktorý sa zároveň (prirodzene) stal hlavným motívom jeho diplomovej práce.

Diplomant mal možnosť *uvažovať o a pracovať na* svojej diplomovej práci vďaka rozloženému ročníku dva roky. Od pôvodného zámeru zrealizovať pomerne výpravnú animáciu upustil vo chvíli, keď mu začali jeho bočné projekty pripadať zmyslupľnejšie než samotný film. Tento posun hodnotím pozitívne, pretože (prvý krát zámerne) upustil od *šrubovania* zvoleného motívu, zameral sa na *metodikú a formu* svojho dlhodobého záujmu a pokúsil prostredníctvom diplomovej práce tematizovať humor. Aj vďaka svojej skúsenosti so *stand-up comedy* mal kde čerpať.

Ak sa obrátime do histórie, spojovacím prvkom všetkých prác Jiřího Ferenca, ktoré realizoval v priebehu svojho štúdia na FaVU, je kreslený vtíp. Ide o karikatúrne komentáre k spoločnosti a popkultúre vychádzajúce z tradície českej karikatúry, odkazujúce na populárny animovaný sitcom a tvorbu Matta Groeninga a v umení sa legitimizujúce umelcami akým je napríklad David Shrigley. Týchto kreslených vtípor má plné skicáky, na klauzúrach sme sa s nimi ale nestretali často. Naopak, v týchto školských výstupoch autor pracuje so štandardnými médiami súčasného umenia ako video alebo inštalácia a kreslený vtíp zostáva založený v jeho skicáku ako východisko. Mohli by sme povedať, že v tomto prípade stále ide o

kreslený vtip, ale so *zamlčanou kresbou*. V niektorých ďalších školských výstupoch naopak Jiří Ferenc *zamlčiava* vtip na úkor podriadeniu sa vážnosti inštitúcie súčasného umenia. S týmto *typom* autorovej práce som sa stretla napríklad pri projektových žiadostiach alebo v umeleckých výstupoch snažiacich sa o konceptuálnejšiu výpoveď.

Tým sa dostávame k problematickej časti autorovej tvorby, ktorá sa v určitej miere prejavuje i v predloženej diplomovej práci. Samotným kresbám humor nechýba, ale inštalácie, ktoré ich rámujú, humor postrádajú. Vážnosť, ktorú diplomant prikladá umeleckému svetu a prevádzke, akoby znemožňovala jeho inštalačným výstupom ľahkosť, ktorou prirodzene disponujú jeho skice, a uberá im tak na presvedčivosti. V závere textu dokumentácie diplomovej práce si za svoj krátkodobý cieľ diplomant vytyčuje *pobaviť diváka* a za cieľ dlhodobý akési presadzovanie *legitimity humoru vo vysokom umení*. O humore v umení by sa samozrejme dalo hovoriť i s celou vážnosťou. S cieľom pracovať humorne i na sebareflexívnej metarovine dialógu umenia o umení sa však dostáva do rozporu sám so sebou.

Spočítané a podčiarknuté: diplomant úspešne naplnil zadanie diplomovej práce s výstupom menšieho až stredného rozsahu (séria inštalácií dekonštruovaných gifov), technické riešenie práce je súčasťou riešenia koncepčného a ako také ho považujem za vhodné a funkčné. Za pozitíva považujem úprimnosť práce, jej formálnu konzistentnosť v rámci autorovho umeleckého prejavu, svojskosť a autorov v rámci ateliéru zriedkavý prístup smerujúci k aktivizmu a spoločenskej kritike. Za mierne negatívum považujem rozpor medzi vyznením výsledku (tj. nehumornosť inštalačného riešenia) a pôvodným predsavzatím.

Otázky k rozprave:

Prečo je pre vás dôležité legitimizovať humor v súčasnom umení?

Ako by ste zmenil inštalačné riešenie diplomovej práce, keby mala byť prezentovaná na platforme pre masovú zábavu (napr. v televíznej estráde alebo na youtube/tiktok)?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

B

Posudek vypracoval(a):

MgA. Katarína Hládeková, Ph.D.

Datum: 9.5.2022